

WYCHOWANIE DO SZACUNKU

Czym jest **WYCHOWANIE**. Czy tylko opieką, dostarczaniem potrzebnych do życia zasobów, czasem spędzonym z dzieckiem, czy dbałością o to by nie chodziło głodne?

WYCHOWANIE jest czymś o wiele większym i silniejszym.

To bardzo odpowiedzialne działanie, kształtujące tożsamość, osobowość i postawy młodego człowieka. To także nauka standardów i norm: co wolno, a czego nie należy czynić.

Wychowanie to nauka uczuć (w tym uczuć wyższych w stosunku do innych ludzi).

Przez wychowanie dowiadujemy się również o różnych formach aktywności, sposobach pokonywania trudności.

WYCHOWANIE = PRZEKAZYWANIE WARTOŚCI

„Czym skorupka za młodu nasiąknie.....”(przysłowie ludowe).

Człowiek nie może się w pełni rozwijać bez realizowania w swym życiu takich podstawowych **wartości jak** prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość, miłość, empatia, cierpliwość, bezinteresowność, dzielność, lojalność, prawdomówność, prawość, szlachetność, tolerancja, uczciwość, umiejętność przebaczenia czy wierność.

Od wychowania, od przekazywanych tych wartości zależy dorosły już człowiek.

Jego życie będzie się kształtowało w oparciu o konstrukcję stworzoną przez rodziców w dzieciństwie.

To czym żyje ów człowiek ma wpływ z kolei na jego środowisko nie tylko najbliższe.

Jest on częścią Narodu - "Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie." (J. Zamoyski) ; częścią Świata.

Można więc pokusić się o tezę: „*Świat zależy od wychowania*”. Co przekazemy, czego nauczymy zaowocuje w świecie.

Przede wszystkim, starania powinny iść w kierunku **WYCHOWANIA W SZACUNKU** .

Szacunek (wg. Brigitte Bell) to uznanie godności osoby ludzkiej- kogoś drugiego i swojej własnej. Zasadą jest tu wzajemność, gdyż każda osoba ma prawo do uszanowania(...).

Co to znaczy szanować ?

- Kochać samego siebie, akceptować, znać własną wartość i czuć, że się zasługuje na sympatię i miłość innych;
- Czuć empatię; stawiać na miejscu drugiej osoby i rozumieć, co ona czuje i jak;
- Akceptować różnorodność, wielokulturowość, fakt koegzystowania z innymi;
- Uwzględniać i brać pod uwagę te normy społeczne, które ułatwiają współzycie.

SZACUNKU UCZYMY SIĘ W RODZINIE

Kiedy dorosły jest w stanie podziwiać i kochać dziecko, to tym samym przekazuje mu pojęcie szacunku. Małe dziecko uczy się szacunku od najmłodszych lat w domu rodzinnym, zatem jeśli chcemy, aby nasze dziecko swoim zachowaniem okazywało szacunek, należy mieć na uwadze następujące aspekty:

- - ZAWSZE stosujemy zasady dobrego wychowania (przy stole, okazując wdzięczność za wszelkie miłe gesty, używając „magicznych słów”: proszę, dziękuję, przepraszam).
- - kiedy to tylko możliwe, pielęgnujemy zasady zgodnego współżycia.
- - przyzwyczajamy swoje dzieci, by posiadały własną przestrzeń, gdyż każdy ją posiada; również my - rodzice potrzebujemy czasu dla siebie.
- - szanujemy osoby z naszego otoczenia i otoczenia dziecka: kolegów, koleżanki, nauczycieli, krewnych, sąsiadów, znajomych...

Już od najmłodszych lat uczymy dzieci co oznaczają granice i zasady, co jest odpowiednim zachowaniem, a co nie, co jest w porządku, a co nie, co im wolno, a czego nie, co to ogłada, tolerancja dialog, solidarność.

Zasady wychowania oparte na szacunku to:

- Szanowanie się nawzajem.
- Ustanawianie jasnych wytycznych w kwestiach wychowawczych i dbanie o ich przestrzeganie (te zasady nie mogą zależeć od naszego nastroju).
- Przydzielenie obowiązków wszystkim członkom rodziny i pilnowanie, aby były przestrzegane ze względu na szacunek dla innych osób.
- Snucie refleksji odnośnie sytuacji, w których pewne osoby przejawiają brak szacunku i naprawianie ich (obelgi, kpiny, krzyki, silne hałasy...).
- Stosowanie zasad dobrego zachowania i bycie
- Szanowanie różnic istniejących między osobami (akceptujemy sposoby myślenia i życia innych choćbyśmy ich nie podzielali).
- Troska o środowisko, w którym żyjemy (uczenie dziecka porządku).

By to jednak wszystko zadziało, to my – dorośli – musimy więcej wymagać od siebie, stawać się lepszym wzorem - autorytetem. W duchu odpowiedzialności za swoją rodzinę, swoje dzieci, naród i świat nie ustawajmy w wysiłkach **SZANOWANIA SIĘ NAWZAJEM.**

Dorota Rydz

(W artykule wykorzystano fragmenty artykułu Haliny Janus-Wódka)